

Bemærkninger til lovforslaget

Siden loven om bispeembeders besættelse og om adgang til stiftsbåndsløsning trådte i kraft i 1922, er den blevet anvendt ialt 18 gange, deraf de 5 samtidig i 1923. Der har ved besættelsen af bispeembederne været foretaget afstemninger i henhold til lovens bestemmelser herom undtagen ved valget i 1942 i Lolland-Falsters stift, hvor der kun var opstillet een fælleskandidat. Det i lovens § 5 nævnte tilfælde, hvorefter en kandidat, der ved afstemningen har fået over $\frac{2}{3}$ af de afgivne stemmer, skal indstilles til udnævnelse af kongen, har foreligget een gang (ved valget i Aarhus stift 1940).

Der har ikke i de forløbne år været rejst indvendinger imod lovens regler for stemmeafgivning, opgørelse af valget m. v., men der har på et par punkter været fremsat ønsker om supplerung af loven, nemlig med hensyn til spørgsmålet om valgmenighedsmedlemmers deltagelse i bispevalg og muligheden af en bedre ordning af kandidatopstillingen ved valget.

Med hensyn til det førstnævnte punkt bemærkes, at skønt valgmenighedsmedlemmer er medlemmer af folkekirken og præst og menighed er undergivet det sædvanlige folkekirkelige tilsyn af provst og biskop, og derfor må antages at have samme interesse i valg af stiftets biskop som sogne- menighederne, har valgmenighedspræster og valgmenighedsmedlemmer hidtil kun kunnet gøre deres indflydelse gældende ved bispevalg, såfremt de har været valgt til medlemmer af det pågældende menighedsråd, og muligheden for ad denne vej at øve indflydelse ved et bispevalg må antages yderligere at være forringet ved den ved lov nr. 207 af 12. april 1949 indførte ændring i menighedsrådslovens § 4, stk. 4, hvorefter valgmenighedsmedlemmer ikke har valgrret eller valgbarhed til menighedsråd, såfremt de på grund af den ved § 50, stk. 5, i lov af 12. juli 1946 om folkekirkenes lønningssvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m. hjemlede fradragsret ikke udreder de dem pålignede kirkelige afgifter fuldtud.

Da ministeriet må finde, at der efter det anførte er grund til, at bispevalgloven ændres på dette punkt, har man i lovforslagets § 1 under nr. 2) foreslået tillagt valgmenig-

hedspræster og valgmenighedsmedlemmer en nærmere bestemt direkte adgang til at afgive stemme ved bispevalg.

Med hensyn til det andet punkt, tilrettelægning af kandidatopstillingen ved bispevalg, indeholdes der ikke nogen vejledning i den gældende lov, således at alt på dette punkt har været overladt til det frie initiativ, og det må erkendes, at det i adskillige tilfælde har medført mindre heldige forhold, hvorfor man i lovforslagets § 1 under nr. 3) har foreslået indført et officielt kandidatopstillingsmøde, ledet af stiftamtmanden i vedkommende stift.

Som bilag til lovforslaget er aftrykt en af ministeriet indhentet erklæring fra samtlige biskopper, og det vil ses, at lovforslaget i alt væsentligt er affattet i overensstemmelse med biskoppernes bemærkninger. Dog har ministeriet ikke ment at burde medtage et af biskopperne stillet forslag om, at der ved eventuel forflyttelse af en fungerende biskop til et andet stift ikke skal foretages afstemning i de enkelte menighedsråd, såfremt $\frac{1}{2}$ af samtlige stemmeberettigede i stiftet er kommet til stede på det fornævnte opstillingsmøde, og $\frac{3}{4}$ af de mødte støtter valget af den fungerende biskop. Ministeriet mener, at det vil være mest stemmende med hele tankegangen i loven også i dette tilfælde at bibeholde den sædvanlige afstemning i *samtlige* menighedsråd i stiftet. Som forslaget er formuleret, vil det kunne betyde en væsentlig ændring af bestemmelsen i lovens § 5, stk. 2, 1. punktum, hvorefter der kræves over $\frac{2}{3}$ af de afgivne stemmer, for at en kandidat skal indstilles til udnævnelse af kongen.

Iøvrigt henvises til de bemærkninger, der nedenfor er gjort til de enkelte forslag, med mindre de foreslåede ændringer er ganske uvæsentlige eller kun af formel karakter.

Til § 1.

Til 1) Efter lovens § 1 kræves der bl. a. teologisk embedseksamen ved Københavns Universitet som betingelse for udnævnelse til biskop. Efter at der er oprettet et universitet i Aarhus, hvor der kan tages teologisk embedseksamen, foreslås ordene „Københavns Universitet“ ændret til „et universitet her i landet“.